

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Inspectoratul General pentru Migrație,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Manzenza Suzana Cardoso împotriva Inspectoratului General pentru Migrație cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

împotriva deciziei din 24 septembrie 2025 a Curții de Apel Centru,

(Dosarul nr. 3ra-784/25
PIGD 2-21064205-01-3ra-11112025)

Recursul este vădit neîntemeiat. Art. 246 alin. (2) lit. h) Cod administrativ. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a ei.

Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – jud. V. Sîrbu
Curtea de Apel Centru – jud. V. Sîrbu, L. Bagrin, A. Cașcaval

29 aprilie 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului declarat de Inspectoratul General pentru Migrație,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Diana Stănilă,

Oxana Parfeni, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 29 aprilie 2021, Manzenza Suzana Cardoso, prin intermediul avocatului Adam Alexandru, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului General pentru Migrație, solicitând anularea deciziei Direcției azil și integrare a Biroului migrațiune și azil al MAI 23/21/DAI din 09 aprilie 2021 și obligarea Direcția azil și integrare, să-i acorde azil pe teritoriul Republicii Moldova, cu statut de refugiat.

2. În motivarea acțiunii reclamantului a invocat că cererea de azil a fost respinsă. Nu este de acord cu decizia considerând una ilegală și pasibilă anulării.

3. Reclamanta Manzenza Suzana Cardoso, a susținut că s-a născut la XX XXX XXX, în or. Luanda, Angola, de naționalitate XXX, de religie XXX. La vârsta de 10 ani, mama i-a dus-o pe ea și pe sora mai mare, în vârstă de 13 ani în Angola. În Angola, mama s-a a întâlnit un bărbat cu care a trăit în relații de căsătorie.

4. Referitor la motivul plecării din țara de origine, solicitanta a declarat că a plecat din Angola în Africa de Sud (2017), ulterior în Tunisia. Din motiv, că XXXXXXXXXXXXXXXX.

5. Reclamanta a susținut că mama sa a înaintat plângere la poliție, însă fără rezultat. Plângerea nu a fost examinată deoarece tatăl său vitreg este o persoană influentă în Angola și ține sub control militarii și funcționarii de stat.

6. Totodată, a indicat că, la împlinirea vârstei de 13 ani de către reclamantă, respectiv de 16 ani de către sora acesteia, bărbatul respectiv ar fi încercat să le ia de soții, iar mama lor intervenea pentru a le apăra.

7. A susținut că la perfectarea documentelor angoleze, persoana tata vitreg a schimbat anii de naștere a reclamantei și a surorii sale în scopul ascunderii abuzului sexual în privința lor.

8. Reclamanta a invocat că mama ei a improvisat o călătorie în Cuba pentru a o scăpa de tratamentul la care era supusă, însă concubinul le-a adus înapoi în țară.

9. Ulterior, reclamanta s-a stabilit cu trai în Benin, Africa de Sud, unde s-a căsătorit, a născut 2 copii, dar continua să fie urmărită de așa numitul tată vitreg.

10. Reclamanta a susținut că în urma presiunilor și a situației create mama reclamantei s-a sinucis, iar după o perioadă, un cetățean tunisian i-a oferit sprijinul și a ajutat-o să plece din Tunisia, sugerându-i venirea în Republica Moldova, unde a venit cu scopul de a solicita azil, deoarece există riscul de a fi persecutată de către autoritățile țării de origine.

11. Reclamanta și-a exprimat dezacordul cu decizia, motivând prin faptul că noțiunea refugiatului enunțată în P.A2 art. 1 din Convenția privind statutul refugiaților prevede recunoașterea statutului de refugiat pentru persoana care în urma unor temeri justificate de a fi persecutată datorită rasei, religiei, natalității, apartenenței la un anumit grup social sau opiniilor politice se află în afară țării a cărei cetățenie o are și care nu poate sau nu dorește protecția acestei țări.

12. În drept, reclamanta și-a întemeiat poziția în baza art. 17 alin.(1); 42; 48 din Legea nr. 270 privind azilul în Republica Moldova, art. 5; 6; 7; 10; 17; 20; 21; 36; 189 alin.(1); 206 din Codul administrativ.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

13. Prin hotărârea din 14 ianuarie 2025 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea înaintată de Manzenza Suzana Cardoso împotriva Inspectoratului General pentru Migrație cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil, a fost respinsă ca neîntemeiată.

14. Prima instanța a considerat că reclamanta nu a putut demonstra existența unei temeri bine întemeiate de persecuție în sensul Legii nr. 270 din 18.12.2008 și al Convenției din 1951 privind statutul refugiaților. Potrivit Manualului UNHCR privind proceduri și criteriile de determinare a statutului de refugiat pct. 38, elementului temere - care este o situație de spirit și o condiție subiectivă – îi este adăugat calificativul bine întemeiat, ceea ce presupune că trebuie evaluate atât elementul subiectiv (temerea personală), cât și elementul obiectiv (situația reală din țara de origine care să justifice această temere).

15. Totodată, a fost menționat că temerea invocată de reclamantă se referă exclusiv la tatăl său vitreg, fără a demonstra că acesta ar fi un agent de persecuție în sensul legii sau că statul angolez ar fi incapabil sau neinteresat să-i ofere protecție, din contra, informațiile din țara de origine prezentate în dosar (rapoartele US Department of State și World Bank) arată că Angola a făcut progrese semnificative în domeniul protecției drepturilor omului, inclusiv prin consolidarea sistemului juridic și a măsurilor de combatere a traficului și abuzurilor.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

16. La data de 31 ianuarie 2025, Manzenza Suzana Cardoso reprezentat de avocatul Augustin Popovici, a declarat apel nemotivat (f. d. 2) împotriva hotărârii din 14 ianuarie 2025 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, iar la 8 mai 2025 a înaintat cererea de apel motivată, solicitând admiterea acesteia, casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie anulată decizia nr. 23/21/DAI din 9 aprilie 2021 și obligarea Inspectoratului General pentru Migrație să-i acorde protecția umanitară (f. d. 182-185).

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

17. Prin decizia din 24 septembrie 2025 a Curții de Apel Centru, a fost admis apelul declarat de avocatul Procopovici Augustin în numele lui Manzenza Suzana Cardoso. S-a casat integral hotărârea din 14 ianuarie 2025 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru și s-a emis o nouă decizie, prin care: s-a admis parțial acțiunea înaintată de Manzenza Suzana Cardoso împotriva Inspectoratului General pentru Migrație a MAI, cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil. S-a anulat decizia Inspectoratului General pentru Migrație nr. 23/21/DAI din 09 aprilie 2021 și s-a obligat Inspectoratul General pentru Migrație să reexamineze cererea de azil depusă de Manzenza Suzana Cardoso Curtea de Apel Centru.

18. Completul de judecată a reținut că în cadrul interviului desfășurat la 24 noiembrie 2020 la sediul Biroului Migrație și Azil (f.d. 39), cât și în chestionarul anexat cererii de azil din 09 noiembrie 2020 (f.d. 36) a fost invocat constant aspectul privind cetățenia reclamantei/apelante, conform căruia, sunt reflectate două identități: Manzenza Suzana Cardosa, născută la XX XXX XX, în Angola, și Mbuli Lobota Chojsje, născută la XX XXX XXX, în Republica Democrată Congo.

19. Prin certificatul de naționalitate nr.0138609 din 04 iunie 2025 (prezentat în copie/tradus și original la dosar) administrat la materialele cauzei în cadrul instanței de apel, se susține că apelanta este Mbuli Lobota Choisje, născută la XX XXX XXX, în Republica Democrată Congo.

20. Instanța de apel a concluzionat că cazul reclamantei (solicitarea unei forme de protecție) a fost soluționat de către Biroul Migrație și Azil prin prisma elementelor de fapt și drept legate de aspectele relevante situației din Angola, organul emitent omițând să verifice concret identitatea și originea reclamantei, ceea ce a condus la o apreciere eronată a situației sale juridice și la o soluție contrară principiului evaluării complete a probelor.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

21. La 7 noiembrie 2025, Inspectoratul General pentru Migrație, a declarat recurs împotriva deciziei din 24 septembrie 2025 a Curții de Apel Centru, solicitând admiterea recursului și casarea integrală a deciziei cu pronunțarea unei noi decizii de admitere a acțiunii (f. d. 2-10, vol. II).

ARGUMENTELE RECURSULUI

22. În motivarea recursului, Inspectoratului General pentru Migrație a indicat că instanța la adoptarea deciziei a aplicat incorect normele de drept material.

23. Recurentul invocă aplicarea eronată a normelor de drept material, întrucât instanța de apel a interpretat greșit criteriile de acordare a azilului, reținând în mod nejustificat existența unei temeri bine întemeiate de persecuție, deși solicitanta nu a demonstrat că aceasta este bazată pe rasă, religie, naționalitate, apartenență la un anumit grup social sau opinii politice.

24. Inspectoratului General pentru Migrație consideră că lipsește caracterul actual și iminent al pericolului, în condițiile în care faptele invocate de solicitantă (un pretins abuz din anul 1992) reprezintă incidente izolate din trecut, care, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului (cauza S.F. c. Elveției), nu pot justifica acordarea protecției internaționale în absența unui risc real și actual.

25. În opinia recurentului, nu este întrunită condiția existenței unui „agent de persecuție” în sens legal, deoarece pretinsele amenințări provin de la o persoană privată (tatăl vitreg), fără legătură cu autoritățile statului angolez, iar în conformitate cu art. 47 din Legea nr. 270/2008, persecuția trebuie să emane de la stat, de la organizații care controlează statul ori o parte a teritoriului sau,

în cazul actorilor privați, doar dacă se demonstrează refuzul statului de a acorda protecție.

26. Inspectoratului General pentru Migrație indică faptul că statul de origine, Angola, dispune de mecanisme funcționale de protecție a cetățenilor și de un sistem juridic apt să investigheze asemenea abuzuri, subliniind că solicitanta nu a apelat niciodată la protecția autorităților competente din această țară.

27. Recurentul consideră că comportamentul solicitantei infirmă existența unei temeri de persecuție, având în vedere că aceasta și-a perfectat pașaportul în anul 2016, a călătorit liber și a revenit benevol în Angola în repetate rânduri, împrejurări ce denotă inexistența unui risc personal real sau a unei monitorizări din partea autorităților.

28. Consideră recurrentul că, identitatea solicitantei este inconsistentă, iar invocarea tardivă a cetățeniei congoleze afectează în mod serios credibilitatea declarațiilor sale, în condițiile în care aceasta s-a identificat constant, pe parcursul a circa 5 ani de examinare, ca cetățean angolez, prezentând acte de identitate din Congo abia în fața instanței de apel.

29. Totodată, recurrentul menționează incompatibilitatea acordării azilului în contextul dublei cetățenii, subliniind că, chiar presupunând existența cetățeniei congoleze, solicitanta nu a demonstrat existența unui risc de persecuție în Republica Democratică Congo, iar potrivit Convenției de la Geneva din 1951, o persoană care deține mai multe cetățenii nu poate beneficia de protecție internațională dacă poate obține protecție din partea unuia dintre statele al căror cetățean este.

30. Prin urmare, recurrentul concluzionează că instanța de apel a aplicat greșit jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (cauza M.S.S. c. Belgia și Grecia), întrucât precedentul invocat vizează deficiențe sistemice privind condițiile de detenție și accesul la proceduri în spațiul european, situații care nu sunt comparabile cu circumstanțele prezentei cauze.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

31. Art. 244 alin. (1) Cod administrativ prevede următoarele:

„(1) Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

32. Art. 245 Cod administrativ relevă că:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen”

33. Art. 245¹ din Codul administrativ prevede că:

„(1) Recursul este admis dacă: a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție; b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție; c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces; d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor; e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv; f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) lit. c) și d) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

(3) Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeiul de la alin.(1) lit. d) sau a cazului în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare pot fi prezentate probe noi dacă acestea au fost restituite nejustificat sau nu au fost reclamate de către instanța de judecată contrar prezentului cod.”

34. Art. 246 alin. (1) și (2) lit. h) Codul administrativ prevede că:

„(1) Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Alineatul (2) al aceluiași articol statuează la lit. h) că, recursul se declară inadmisibil în special când recursul este vădit neîntemeiat.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

35. Referitor la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată atestă că decizia motivată a fost notificată la 28 octombrie 2025, Inspectoratului General pentru Migrație, prin intermediul poștei electronice, iar recursul a fost depus la 7 noiembrie 2025, cu respectarea prevederilor art. 245 din Codul administrativ (f. d. 2-10, vol. II).

36. Din analiza prevederilor legale reținute supra, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase. Astfel, normele citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

37. Completul Curții Supreme de Justiție, notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

38. Instanța de recurs atestă că motivele de casare, invocate în cererea de recurs, nu relevă temeuri justificate care să convingă că există o aparență privind interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temeuri de casare a deciziei recurate.

39. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, menționează că nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

40. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ.

41. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor factice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

42. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Centru și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicări eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Centru, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretenși argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

43. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

44. În acest sens, CEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

45. Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

46. Din aceste motive, în conformitate cu art. 230 și art. 246 alin.(2) lit. h) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară ca inadmisibil recursul depus de Inspectoratul General pentru Migrație.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Oxana Parfeni